COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Notitie Centraal Orgaan opvang Asielzoekers voor de opvang van asielzoekers in de gemeente Koggenland

Voor: Gemeente Koggenland, aan college van burgemeester en wethouders.
Van: Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
Datum: 15 oktober 2024

1. Inleiding

In de raad van Koggenland is het debat gevoerd over de door de colleges van Koggenland en Hoorn beoogde voorkeurslocatie voor het realiseren van een opvangvoorziening op A7 in Berkhout. De raad van Koggenland heeft bedenkingen over deze voorkeurslocatie en zijn er vragen of één of meerdere kleine locaties ook mogelijk zijn. Hiervoor zijn er drie scenario's mogelijk waarin verschillende locaties en varianten denkbaar zijn. Aan COA zijn een tweetal vragen gesteld:

- Wat is de algemene haalbaarheid van de vier locaties?
- Wat zijn, per scenario, sterke punten en aandachtspunten? Waar kan het COA wel/niet in voorzien op de locatie (of daarbuiten)? Wat komt er op de gemeente zelf terecht?

2. Haalbaarheid van de locaties

2.1 Berkhout – Kleine Wijzend

Aandachtspunten COA: Gedeeltelijke beperkingen vanwege explosiezone lpg-tankstation Verkeerslawaai A7 en treinspoor. Perceel is rondom ontsloten door slootjes, moet met hek worden afgeschermd (850 m) Ontsluiting moet via perceel particulier eigendom. Dit heeft consequenties voor bedrijfsvoering van die eigenaren. Ontsluiting voor voetgangers/fietsers kan alleen via een smal (1,20) en lang pad van circa 370 meter. Pad gaat over percelen verschillende eigenaren. Pad wordt benut voor toegang McDonalds voor fietsers en personeel McDonalds. Perceel heeft agrarische bestemming, ook Provincie moet instemmen. Aansluiting op nutsvoorzieningen (met name netcongestie).

Conclusie:
- Ontwikkel- en aanlegkosten infra en ontsluiting moeten vooraf goede afspraken worden gemaakt tussen COA, verhuurder en gemeentes.
- Grote opvanglocatie voor een totale opgave van ruim 550 bewoners.

2.2 Avenhorn – Julianastraat 33

Aandachtspunten: (oude) CNO. Aansluiting op riolering is aanwezig, elektra ontbreekt (netcongestie). Plek voor middelgrote opvang. Perceel heeft agrarische bestemming, ook Provincie moet instemmen. Bereikbaarheid is acceptabel.

Conclusie:
- Oude crisis noodopvang.
- Bereikbaarheid is acceptabel
- Aansluiting elektra aandachtspunt.

2.3 Obdam – Braken

Aandachtspunten: Aansluiting op nutsvoorzieningen (netcongestie). Plek voor middelgrote opvang. Archeologische waarde en gelegen in explosieaandachtsgebied. Geluid is ook een aandachtspunt. Perceel heeft horeca bestemming.

Conclusie:
- Voorzieningen op bereikbare afstand
- Aantal risico's die nader onderzocht moeten worden

2.4 Berkhout – Lijsbeth Thijsweg

Aandachtspunten: Voorzieningen op afstand, door meer afgelegen locatie. Netcongestie en nutsvoorzieningen zijn aandachtspunten. Perceel heeft archeologische waarde. Hoge stikstofconcentratie en matige geluidsindicatie. Perceel heeft agrarische bestemming, ook Provincie moet instemmen. Plek voor grote opvanglocatie.

Conclusie:
- Grote opvanglocatie
- Meer afgelegen van voorzieningen
- Nodige risico's en aandachtspunten

3. Scenario's

De volgende drie scenario's zijn van toepassing:

1. Scenario 1 betreft de bestaande voorkeurslocatie locatie A7, waarin de opgaven van Koggenland en Hoorn gezamenlijk kunnen worden gerealiseerd. Het gaat in totaal om de opvang van **550 asielzoekers (incl. AMV)**.

2. Scenario 2 gaat uit van het realiseren van een opvangvoorziening in Koggenland ten behoeve van onze eigen wettelijke opgave van **149 asielzoekers (incl. AMV) op één locatie**. Het gaat om één van de drie locaties CNO (Avenhorn), Braken (Obdam) of Distriport (Berkhout).

3. Scenario 3 gaat uit van het realiseren van een opvangvoorziening in Koggenland ten behoeve van onze eigen wettelijke opgave van **149 asielzoekers (incl. AMV) op twee of drie locaties**. Ook hier gaan we vooralsnog uit van de onder 2 genoemde locaties van CNO (Avenhorn), Braken (Obdam) en Distriport (Berkhout). Het gaat in dit scenario om twee locaties van 75 asielzoekers of drie locaties van 50 asielzoekers.

3.1 Algemeen

Recentelijke ontwikkelingen in het kabinet hebben ertoe geleid dat het ministerie van Asiel en Migratie strenger (financieel) beleid gaat voeren. Dit betekent voor het COA dat er minder middelen zijn en strakkere financiële kaders om tot een passende oplossing te komen. Hierdoor is het COA genoodzaakt om grotere locaties op te zetten, waar voorheen meerdere kleine locaties nog mogelijk waren.

Daarbij staat in algemene zin voorop dat het COA nog veel plekken nodig heeft. Daarom gaat de voorkeur van het COA uit naar het scenario met de meeste plekken. Daarnaast werkt het COA met business cases en kostprijzen. Om te komen tot een sluitende BuCa (Business Case) en grip te houden op de kostprijs is het in de meeste gevallen "goedkoper" en meer in lijn met de bekostiging van het COA om een grotere locatie te realiseren.

Bij kleinere locaties geldt dat compromissen moeten worden gemaakt, omdat anders de kosten te veel oplopen en niet passen binnen ons budgettair kader. Dat is namelijk afgestemd op het opereren met locaties van een wat grotere omvang. Bij een kleinere locatie kan het COA bijvoorbeeld niet altijd een volledig team inzetten, geen GZA (zorg) op locatie aanbieden, niet altijd BHV en beveiliging inregelen. Over het algemeen geldt dat hoe kleiner, hoe lastiger het is om het hele pakket aan te kunnen bieden.
Overigens is het altijd te verantwoordelijkheid van de gemeente om te zorgen voor onderwijs.

3.2 Scenario 1

Dit scenario is voor het COA het aantrekkelijkst door de omvang en zijn daarmee de volgende punten van toepassing.

- Bij een grotere locatie kan het COA binnen de geldende budgettaire kaders meer faciliteiten aanbieden. Denk aan:
    - Gezondheidszorg/spreekuur op locatie
    - Training/voorinburgering
    - Samenwerking ruimten voor partners actief in de asielketen
    - Evt. afspraken over onderwijs voor kinderen (bij een kleine locatie zijn er waarschijnlijk onvoldoende leerlingen voor een klas)
- Bij een grotere locatie hoeft het COA geen compromissen te doen op:
    - Inzet personeel
    - Ruimte dagbesteding
    - Aanbieden zorg
    - Aanwezigheid beveiliging
    - Begeleiding van bewoners

Conclusie: Bij deze locatiegrootte kan het COA de gemeente, los van onderwijs, volledig ontzien. Doordat het COA hier spreekt van een grote locatie is over voldoende ruimte om de leefbaarheid en veiligheid te garanderen. Dit zit enerzijds in de bemensing en organisatie van recreatie, security en ondersteunde hulp. Anderzijds zit dit in het kunnen realiseren van recreatie en andere functies die zorgen voor een dagbesteding en ruimte bieden aan workshops en cursussen voor een goede inburgering. Betreft het onderwijs zou het COA eventueel een onderwijsruimte kunnen bouwen, zodat de kinderen hierin les kunnen krijgen.

3.3 Scenario 2

Voor dit scenario wordt de haalbaarheid bepaald door de investeringskosten die nodig zijn om de locatie up-and-running te krijgen met de vergoeding van het aantal plekken, wat middels de BuCa, wordt berekend. Met het nieuwe beleid vanuit het ministerie is het de vraag of een locatie van 149 plekken haalbaar is.

Voor de organisatie, opvang en begeleiding van deze locatiegrootte spreekt het COA van een kleine locatie. Hierdoor is er minder ruimte voor faciliteiten en moeten bewoners gebruik maken van faciliteiten buiten deze locatie. Denk aan sport, workshops, cursussen, andere recreatie en dagbesteding. Dit vraagt ook wat van de begeleiding, beveiliging en vervoer. Dit in overleg en samenwerking met de gemeente. Kortom, zoals bij scenario 1 beschreven, zal COA compromissen moeten doen.

3.4 Scenario 3

Voor twee of drie kleine locaties heeft ook invloed op de BuCa. Gezien de locaties over het algemeen weinig tot geen voorzieningen hebben, vraagt dit om een flinke investering. Samen met de andere risicofactoren schat het COA dit op voorhand in als niet haalbaar.

Opmerkingen zijn vergelijkbaar met scenario 2. Het organiseren, opvangen en begeleiden is niet volledig en vraagt dus veel meer inzet van de gemeente. Een locatiegrootte van 50 of 75 plekken is niet voorzien van 24/7 beveiliging. COA maakt bij kleine locaties gebruik van ambulante teams. Er wordt dus een groot beroep gedaan op de zelfstandigheid van bewoners. Tenslotte, maken bewoners gebruik van voorzieningen buiten de locatie, met de nodige vervoersbewegingen die daarvoor nodig zijn. Ook dit vraagt de nodige samenwerking met de gemeente.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben dan kunt u ons uiteraard mailen of bellen op 06 [redacted]

Met vriendelijke groet,

Centraal [redacted]

15-10-202[redacted]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen